

HRVATSKI SABOR

KLASA: 740-01/25-01/29

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 17. prosinca 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 15. prosinca 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio sve zastupnike Kluba zastupnika SDP-a.

PREDSJEDNIK

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Gordan Jandroković', written over the printed name.

Gordan Jandroković

P.Z. br. 241

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Prilaz:	16-12-2025		
Klasifikacijski oznaka	740-01/25-01/29	Org. jed.	65
Uredni broj	6532-2-25-1	Pril.	1
		Vrijednost	-

Zagreb, 15. prosinca 2025.

KLASA:
URBROJ:

Hs**NP*740-01/25-01/29*6532-2-25-1**Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Temeljem članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine", br. 81/13., 113/116., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20.i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog Zakona o dopuni Kaznenog zakona.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u ime Kluba sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, određeni su svi zastupnici Kluba zastupnika SDP-a.

PREDSJEDNIK KLUBA ZASTUPNIKA SDP-a

Siniša Hajdaš Dončić

KLUB ZASTUPNIKA SDP-a U HRVATSKOM SABORU

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Zagreb, prosinac 2025.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 — Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

U posljednjih nekoliko godina u Republici Hrvatskoj bilježi se zabrinjavajući i stalan porast slučajeva nasilja među djecom i mladima, osobito među djecom osnovnoškolske dobi. Prema Izvješću o radu Ministarstva unutarnjih poslova za 2024. godinu, zabilježeno je više od 2 944 kaznenih djela čiji su počinitelji maloljetnici, što predstavlja porast od 19,4 % u odnosu na 2023. godinu. Među tim slučajevima sve su učestaliji oblici nasilničkog ponašanja, prijetnji, tjelesnih ozljeda te grupnog i digitalnog nasilja. Istodobno raste i broj prijava u kojima su počinitelji djeca mlađa od 14 godina, koja prema zakonodavstvu nisu kazneno odgovorna, pri čemu odgovornost prelazi na roditelje, skrbnike i nadležne institucije. Međutim, postojeći mehanizmi ne omogućuju brzu ni učinkovitu reakciju sustava, što povećava nesigurnost u školama i lokalnim zajednicama te narušava povjerenje građana u institucije koje bi trebale štiti djecu.

Prema podacima iz izvješća Pravobraniteljice za djecu za 2024. godinu, vršnjačko nasilje nalazi se među tri najčešća razloga pritužbi roditelja i škola. U razdoblju od 2020. do 2024. bilježi se kontinuirani rast slučajeva nasilja, osobito onih s elementima grupnog i digitalnog nasilja, a prema podacima Eurostata Hrvatska bilježi višu stopu maloljetničkih prekršaja s elementima nasilja od prosjeka Europske unije za 17 %. Ovakvi trendovi suprotni su ciljevima Nacionalnog plana za prava djece i Strategije socijalne politike Republike Hrvatske te obvezama Republike Hrvatske prema Konvenciji o pravima djeteta i relevantnim preporukama Vijeća Europe o prevenciji nasilja nad djecom.

Stanje dodatno otežavaju zakonske praznine u postojećim propisima, zbog kojih dolazi do odgađanja reakcija i prebacivanja odgovornosti između institucija. Mehanizmi brze zaštite žrtava i praćenja počinitelja nisu dovoljno razvijeni, a roditelji djeteta počinitelja često ne snose nikakve posljedice zbog nesuradnje sa sustavom. Uzroci maloljetničkog nasilja višeslojni su i povezani s obiteljskim, socijalnim i psihološkim okolnostima, uključujući nefunkcionalne obiteljske odnose, zanemarivanje, siromaštvo, izloženost nasilju u obitelji, probleme mentalnog zdravlja te snažan utjecaj digitalnog okruženja, osobito društvenih mreža i internetskih izazova koji potiču nasilno ponašanje. Slučajevi koji su se dogodili u zagrebačkoj Dubravi, Jelkovcu, Splitu i drugim sredinama pokazuju da institucije često reagiraju tek formalno i s velikim vremenskim odmakom.

Takva praksa potvrđuje da sustav u velikoj mjeri funkcionira reaktivno umjesto preventivno te da je spora i neusklađena reakcija institucija jedna od ključnih slabosti. Sustav nema precizno propisane rokove, niti postoji obvezna procjena rizika i izrada žurnog plana zaštite. Nizak broj

stručnih suradnika u školama, česta odsutnost psihologa te neujednačeno postupanje centara za socijalnu skrb dodatno otežavaju pristup sigurnom i dosljednom upravljanju slučajevima nasilja. Uz to, škole nemaju mehanizme privremene suspenzije učenika počinitelja, što dovodi do situacija u kojima se počinitelj vraća u razred dok žrtva izostaje ili čak mijenja školu. Sve navedeno pokazuje da trenutačno zakonodavno rješenje ne daje odgovarajuće alate za pravovremenu i učinkovitu zaštitu djece.

Zbog svih identificiranih problema nužna je cjelovita reforma zakonodavnog okvira, uključujući uvođenje jasnih rokova za postupanje nadležnih tijela, definiranje odgovornosti roditelja koji odbijaju suradnju, omogućavanje žurnih mjera zaštite žrtvama, unapređenje međuresorske suradnje te precizno određivanje tretmanskih programa usmjerenih na sprečavanje ponavljanja nasilja. Predložene izmjene imaju za cilj ojačati sustav i uspostaviti brže, učinkovitije i koordiniranije postupanje institucija, a sve radi osiguravanja zaštite djece, jačanja odgovornosti roditelja i smanjivanja rizika od ponavljanja nasilja. Donošenjem zakona ostvarit će se preduvjeti za sustavnu i pravovremenu reakciju države, u skladu s načelom najboljeg interesa djeteta i međunarodnim obvezama Republike Hrvatske.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Radi učinkovitije zaštite djece, jačanja odgovornosti roditelja i stvaranja pravnog okvira koji može odgovoriti na porast maloljetničkog nasilja i teških kaznenih djela, nužno je preciznije urediti situacije u kojima roditelj svojim propustom omogućuje počinjenje takvih djela. Postojeće odredbe Kaznenog zakona ne obuhvaćaju dovoljno jasno trajne i svjesne propuste roditeljskog nadzora, osobito kad je roditelj upoznat ili je morao biti upoznat s time da dijete ponavlja nasilna ponašanja ili čini teška kaznena djela. Upravo zato u Zakon se uvodi novi članak 177.a, kojim se izričito obuhvaća sustavno i trajno propuštanje roditeljske skrbi i nadzora u slučajevima kada roditelj zna ili je morao znati da dijete čini teška kaznena djela ili nasilje, a svojim propuštanjem omogućuje ili olakšava njihovo počinjenje.

Uspostavlja se jasna granica između prekršajne i kaznene odgovornosti. Prekršaj odgovara pojedinačnom ili manje ozbiljnom propustu nadzora, dok se kaznena odgovornost odnosi na svjesno, dugotrajno i opetovano zanemarivanje koje može dovesti do najtežih posljedica. Nadalje, uvodi se usklađivanje s pooštrenim kaznenim sankcijama u slučajevima kad nastupe osobito teške posljedice, poput teških tjelesnih ozljeda ili smrti, kako bi se osiguralo poštivanje načela kaznenopravne politike i ojačala preventivna i zaštitna funkcija Kaznenog zakona.

3. Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Donošenjem ovog Zakona postići će se jasnije, učinkovitije i razmjernije sankcioniranje roditelja u slučajevima ozbiljnih propusta roditeljskog nadzora. Time će se osigurati bolja zaštita djece žrtava nasilja i uspostaviti koordiniraniji rad nadležnih institucija, uključujući škole, centre za socijalnu skrb, policiju i sudove. Sustav će dobiti potrebne alate za bržu reakciju, a precizno definirani odnosi između prekršajne i kaznene odgovornosti roditelja omogućit će dosljedniju primjenu zakona u praksi.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna. Sredstva potrebna za izvršavanje ovog Zakona osigurat će se unutar već planiranih proračunskih okvira.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

Iza članka 177. dodaje se novi članak 177.a koji glasi:

- (1) Roditelj, posvojitelj, skrbnik ili druga osoba koja grubo, trajno ili opetovano propušta nadzirati dijete, iako zna ili je morao znati da dijete čini teška kaznena djela ili nasilna ponašanja prema drugim osobama, čime se omogućuje ili olakšava počinjenje takvih djela, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.
- (2) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. prouzročeno teže narušavanje zdravlja druge osobe, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (3) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. prouzročena smrt druge osobe ili osobito teške posljedice, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.
- (4) Ako je roditelj ili skrbnik nakon pisanog upozorenja nadležnog tijela (škole, centra za socijalnu skrb, policije) i dalje propuštao djelovati, radi se o težem obliku djela iz stavka 1.
- (5) Kazneni progon za djelo iz stavka 1. pokreće se po službenoj dužnosti.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1. - jasno se sankcionira roditelja ili skrbnika koji svjesno tolerira i ne sprječava nasilje koje čini njegovo dijete. Djelo se definira kao propuštanje djelovanja uz svijest o posljedicama (dakle, kaznena pasivnost roditelja). Vodio se računa o načelu razmjernosti te o potrebi da se prvenstveno zaštititi dijete, uz istodobno osiguravanje da se kroz kazneni postupak spriječi svaka mogućnost sporedne (sekundarne) viktimizacije djeteta, osobito imajući u vidu njegovu dob, psihološku osjetljivost i pravo na razvoj u sigurnom okruženju.

Uz članak 2. - odnosi se na stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

Povreda djetetovih prava

Članak 177.

- (1) Roditelj, posvojitelj, skrbnik ili druga osoba koja grubo zanemaruje svoje dužnosti podizanja, odgoja i obrazovanja djeteta, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do tri godine.
- (2) Tko zlostavi dijete ili ga prisili na pretjerani rad ili rad koji ne odgovara njegovoj životnoj dobi, na prosjačenje ili ga navodi na drugo ponašanje koje je štetno za njegov razvoj ili na drugi način grubo povrijedi djetetova prava, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do pet godina.
- (3) Ako se zbog kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka dijete odalo prosjačenju, prostituciji ili drugim oblicima društveno neprihvatljivog ponašanja, ili je prouzročena teška tjelesna ozljeda djeteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.
- (4) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. i 2. ovoga članka prouzročena smrt djeteta, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

Povreda privatnosti djeteta

Članak 178.

- (1) Tko iznese ili pronese nešto iz osobnog ili obiteljskog života djeteta, protivno propisima objavi djetetovu fotografiju ili otkrije identitet djeteta, što je kod djeteta izazvalo uznemirenost, porugu vršnjaka ili drugih osoba ili je na drugi način ugrozilo dobrobit djeteta, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.
- (2) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini putem tiska, radija, televizije, računalnog sustava ili mreže, na javnom skupu ili na drugi način zbog čega je ono postalo pristupačno većem broju osoba, kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.
- (3) Tko djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini kao službena osoba ili u obavljanju profesionalne djelatnosti, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

